

i Genhold til den berorte Paragraf i Kontrakten kunde give dem Adkomst til at tage Del i Udbyttet af den nye Forpagtning, og jeg maatte altsaa søge at skaffe mig Underretning om, hvorvidt noget Saadant kunde siges at være slet. Jeg henvendte mig da først til den Mand, der maatte antages at vide bedst. Brevet om denne Sag, nemlig Kontroløren ved Østers-fiskeriet, der er hele Thinget og mange Mænd i vor Nation betjendt som en overordentlig dygtig, paalidelig og i enhver Henseende hæderlig Mand, og den Erklæring, jeg fik fra denne Mand, gik ud paa, at han ikke fandt, at de Ting, som Forpagterne havde udført, vare af den Vessaffenhed, at de kunde give Anledning til Krav i denne Retning. Jeg fandt imidlertid ikke at burde stole udelukkende derpaa, og sendte altsaa en Mand expres derover. Det var en naturlyndig Mand, der ikke alene havde givet sig af med de Ting, der findes i Havet, men som jeg tilmed ansaa for at have særlig de Egenstaber, der hørte til for at levere mig en upartist Dom i denne Sag, og jeg bad ham om i Forbindelse med Kontroløren at undersøge samtlige Forhold paa Stedet saa nøie som muligt, tilligemed alle de Subberetninger etc., der vare fremkomne. Denne Undersøgelse blev foretaget i længere Tid med megen Flid og Omhu, og jeg fik derpaa en Beretning fra disse to Mænd i Forening, som gik ud paa yderligere og fuldstændig at betragte, hvad den første Beretning allerede havde meddelt mig, nemlig, at Forpagterne slet ikke havde gjort Noget, der i mindste Maade kunde give dem Udgang til denne Ret. Medens nu Forhandlingerne stode paa om Forpagtningens Overdragelse ved Auction, indsendte Forpagterne til mig en Del Vidnesbyrd, som de havde faaet fra Dikkere der paa Stedet, og jeg tror ogsaa — fra nogle andre Mænd omkring ved Lumsfjorden. Disse Vidnesbyrd forekom mig vel ikke paa nogen Maade at være afgørende i Sagen, men jeg fandt dog, at det vilde være rigtigt, at der blev foretaget en ny Prøvelse, og jeg udnævnte da en Kommission af tre Mænd til at tage denne Sag under ny Behandling, til hvilken jeg indbød Forpagterne ogsaa at sende Besuldmægtigede, for paaany at lade foretage en grundig Undersø-

gelse af Sagen. Forpagterne benyttede ikke den Udgang, jeg havde givet dem, og Undersøgelsen blev derfor foretaget af disse tre Mænd alene, af hvilke de to vare de samme, der tidligere havde været tilstede, men der kom en ny til med juridisk Dannelses og en stor personlig Adkomst netop til at kunne sælde en upartist Dom i denne Sag. Disse tre Mænd opholdt sig ifjor længe ovre paa Egnen, de reiste rundt til alle Steder, afhørte en hel Mængde Vidner, og da navnlig ogsaa de samme Vidner, som Forpagterne vare fremkomne med Vidnesbyrd fra, og Resultatet af alt dette var, at jeg fik en Protokol, hvortil senere kom en Beskrivelse og en Erklæring fra disse tre Mænd, som fuldstændig enstemmig gik ud paa aldeles det Samme, nemlig, at de af Forpagterne foretagne Skridt ikke vare af den Vessaffenhed, at de ifølge den paagældende Paragraf i Kontrakten kunde hjemle dem Ret til nogen Godtgjørelse. Saaledes staar altsaa Sagen for mig. Jeg har aldrig set de Ting, hvorom her er Tale, og kan selvfølgelig kun domme efter, hvad de kyndigste og mest upartistiske Mænd, jeg har kunnet faae fat paa, efter en alvorlig og omfattende Undersøgelse paa Stedet, have meddelt mig. I Genhold heril, har jeg ikke fundet, at der var nogen Anledning for Finantsministeriet til at forelægge Thinget noget Forslag om Godtgjørelse. Dette synes mig den naturlige Fremgangsmaade. Dersom altsaa disse Mænd, der have været Forpagtere, dog finde, at Finantsministeriet er optraadt ensidig imod dem, kunne de paakalde den upartistiske Afgjørelse, der kan opnaaes, nemlig igjennem Domstolene, og jeg maader til bemærke, at jeg ikke tror, at den Art Sager ved vore Domstole behandles, saaledes, at man just vil forlange, hvad der kan kaldes et juridisk Bevis. Det er af den Slags Ting, hvor et sagkyndigt Skjøn af Mænd udenfor Domstolene er det, hvorpaa Domstolene ofte maa grunde deres Dom, og at det ikke har været for silde, fremgaar for mig fuldkommen tydelig af de Dokumenter, der er meddelte, og hvoraf det viser sig, at de Mænd, der have foretaget Undersøgelsen paa Ministeriets Vegne, have fundet, at det var lidlig nok. Jeg tror saaledes, at det høie Thing